

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”
ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА ПО РОМАНИСТИКА И ГЕРМАНИСТИКА

СТАНОВИЩЕ

на Иван Вълчев Кънчев -дфн и професор по съвременен испански език в Катедрата по романистика и германистика на Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”-

за дисертационен труд

за присъждане на образователната и научна степен `доктор`.

Автор на дисертацията: Пресентасион Ортега Ортега.

Тема: El modelo didáctico (the flipped classroom) y su aplicación a la enseñanza del español como lengua extranjera (Дидактическият модел *the flipped classroom* (бълг. „*обърнато занятие*”, исп. „*clase invertida*”) и приложението му в преподаването на испански като чужд език).

Темата е включена в индивидуалния план на Ортега, вж. Заповед № Р33-714, от 21.02.2014 г.

Научен ръководител: дфн Иван Вълчев Кънчев, гост професор в Катедрата по романистика и германистика на Филологическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”.

1. Общо представяне на процедурата и на докторанта

Със заповед № Р33-1362 / 28.03.2018 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски” съм определен за член на научно жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема (вж. по-горе: **Тема**) за придобиване на образователната и научна степен `доктор` в област на висшето образование. *Хуманитарни науки*, професионално направление *Филология*, докторска програма *Романски езици (СИЕ - съвременен испански език - Лексикология)*.

Авторът на дисертационния труд, Пресентасион Ортега Ортега, е докторантка в редовна форма на обучение, по съвременен испански език, от 01.03.2014 до 01.03. 2017 г. към Катедрата по романистика и германистика с научен ръководител проф. дфн Иван В. Кънчев от ПУ „Паисий Хилендарски” (вж. заповед № Р33-714 от 21.02.2014 г.). Предимство за Ортега е обстоятелството, че тя е носител на езика, избран от нея за проверка и приложение на дидактически модел ФС.

Представеният от докторантката комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл. 36 (1) от Правилника за развитие на

академичния състав на Пловдивския Университет и включва всички предвидени за целта документи.

2. Актуалност на тематиката

Разработеният дидактически модел FC е с висока степен актуален в научно и в научноприложно отношение. За приносите на Ортега в дидактическата теория и практика свидетелства нейния дизайн за дигитално обучение по чужд език, представен в т. 5 на становището.

3. Познаване на проблема

Познания за състоянието на изследвания проблем са в основата на опита на Ортега да създаде положителен облик на иновационното обучение по чужд език в България.

4. Методика на изследването

Съчетанието на теоретичните постановки, разработени в други страни, с практиката в учебните центрове у нас, е предпоставка за постигане на поставената цел в дисертацията и успешното решение на непосредствените задачи, свързани с темата на труда, вж. т. 5 на становището.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд на Пресентасион Ортега съдържа увод и пет глави, изложени в следната последователност: Глава I. *Теоретична основа*; Глава II. *Работен сценарий*; Глава III. *Постановка и развой на изследването*; Глава IV. *Анализ на резултатите*; Глава V. *Изводи*.

Изследваният дидактически модел е представен като явление с нарастваща приемственост сред специалистите по Методика на чуждоезиковото обучение. В основата на дисертационния труд са залегнали постановки на английски, испански и български автори, чийто подбор в библиографския апарат съответства на принципа за *приемственост-и-развитие*, предполагащо *надграждане* в теорията и практиката на човешкото познание.

Целта на изследването е да се внедри и усвои новият дидактически модел в обучението по испански като чужд език.

Обучаваните получават задания, за усвояване на знания в домашна среда, чрез мултимедийни интерактивни средства (видео и други), а часовете в класна обстановка служат за решаване на възникналите проблеми и за намиране на изход от трудностите. В този порядък

традиционната форма на обучение изглежда *обърната* (англ. *flipped*, исп. *inverso*). Теорията се усвоява от ученика в дома, а практиката протича в час. Нараства творческата активност на обучавания, а с нея се подобрява мотивацията към учебния предмет и дигиталната му компетентност.

От своя страна, преподавателят (има се предвид придобития опит на Пресентасион Ортега) създава и въвежда нови технологии за дигитално обучение по чужд език. Докторантката създава собствен дизайн: 1) за *личното обкръжение на ученика* (*Personal Learning Environment*, исп. *Entorno personal de aprendizaje*), 2) за степента на дигиталната му способност; 3) за проверка на ученика в домашна среда се предлага *онлайн тест*, 4) а мрежата *Facebook* е средство за дигитално обучение (англ. *connectivism*, исп. *conectivismo*).

Определени приноси елементи носят постановките на Ортега в две направления: 1) за дигиталното обучение по чужд език и 2) за теоретичното изследване на модел *the Flipped Classroom*, основан на непознати (в много страни) направления в дидактиката.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторантката

В рамките на тригодишната докторска програма (2014-17) Ортега успява, редом с учебните занятия по съвременен испански език (до 90 часа годишно), да отдели време и за друга дейност, в повечето случаи свързана с темата на дисертацията, например: участие в курс за акредитация на екзаминатори в Института Сервантес, обучавани по дидактическият модел FC; участие в *онлайн курс* на университета в Ла Риоха (Испания), с кредити на Европейската система ECTS; в *паусиеви четения* с доклади върху проблеми на новия дидактически модел; експериментиране на система за обучение във виртуална зала и др. В посочените дейности и разработки се съдържат убедителни теоретични и приложни приноси.

7. Автореферат

Отразява уменията на дисертантката да сведе изследваната тема до методологическата формула, наречена, с основание, *постижения и пределни на възможностите* (ср. Глава V, т. 2. *logros y limitaciones*), с препратка към препоръки за бъдещи изследвания, изложени в следващия 8-ми раздел на становището.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Дисертационният труд на Ортега -завършен цикъл от категорията *изследване-възпитателна дейност (investigación-acción educativa)*- е подложен на проверка в практическото обучение по испански език в ПУ през учебната 2016-2017 г. Въз основа на получените резултати, изследването на избрания дидактически модел е предпоставка за нови дейности, между които заслужават внимание следните идейни предложения на дисертантката:

- 1) Да се разкрият и подложат на изследване други цикли на същата категория (IAE), производни на изложения в дисертацията.
- 2) Създаденото от различни групи студенти, под ръководството на Ортега, да се предостави на други преподаватели, за да се доразвият, съпоставително, възможностите на учениците и възпитателите.
- 3) Предходната дейност да намери място в дигитални средства за обучение по чужд език, където записите на живо да включват образи на студенти, преподаватели и предмети в учебната зала.
- 4) Да се създаде архив на учебен материал, включително и записи на студенти, отразяващи степента на тяхната дигитална подготовка.
- 5) Значителен напредък ще се постигне, ако се промени система на оценяване. Ортега е установила, че отговорите на студентите стават по-адекватни, когато работят в групи и взаимно се оценяват.

Изложените препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати не са апология на IAE срещу преподавателя, а в негова защита, защото учениците през XXI век се нуждаят от нова система за придобити знания и умения, където ролята на учителя ще продължи да бъде решаваща.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Рецензираната дисертация, съдържа *научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (съкрат. ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на съответния Правилник на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски”. Представените материали и постигнатите резултати в дисертацията напълно съответстват на специфичните изисквания на Филологическия Факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Изследването показва, че докторантката Пресентасион Ортега притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност с ъ в р е м е н е н и с п а н с к и е з и к като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Въз основа на изложеното становище, давам своята *положителна оценка* за цялостното изследване (дисертационен труд и автореферат с приносни резултати) и *предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен `доктор`* на Пресентасион Ортега Ортега в област на висшето образование *Хуманитарни науки*, професионално направление *Филология*, докторска програма *Романски езици (съвременен испански език- Лексикология)*.

15.05.2018 г. Автор на становището:

(проф. дфн Иван В. Кънчев)